

UCHWAŁA Nr XLVIII/395/23
RADY POWIATU KOLNEŃSKIEGO

z dnia 12 października 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Profilaktyczno-Edukacyjnego dla Dzieci i Młodzieży
w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową w Powiecie Kolneńskim na lata 2021-2025**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust.3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.), Rada Powiatu Kolneńskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Profilaktyczno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową w Powiecie Kolneńskim na lata 2021-2025”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyla się uchwałę Nr XXVI/216/21 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Profilaktyczno – Edukacyjnego dla Dzieci i Młodzieży w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Kolneńskim na lata 2021-2025 wraz z załącznikami.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kolneńskiego.

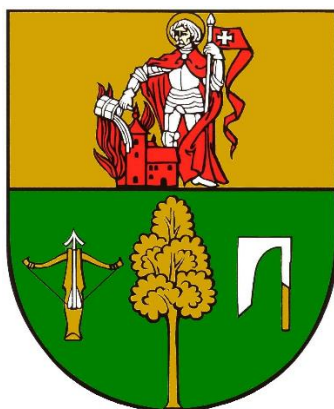
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Michał Kulczewski

Załącznik do uchwały Nr XLVIII/395/23
Rady Powiatu Kolneńskiego
z dnia 12 października 2023 r.

Powiatowy Program Profilaktyczno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową w Powiecie Kolneńskim na lata 2021- 2025

„Każda próba narzucenia własnej woli komuś innemu jest przemocą” .

Mahatma Gandhi

Opracowanie:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie

Kolno, 2023 r.

Powiatowy Program Profilaktyczno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową w Powiecie Kolneńskim na lata 2021- 2025

I. Wprowadzenie.

Rodzina definiowana przez J. Szczepańskiego to grupa osób połączonych stosunkiem małżeńskim i rodzicielskim. Uwarunkowania biologiczne, relacje interpersonalne zachodzące między członkami rodziny, wspólne miejsce zamieszkania, majątek, nazwisko, kultura duchowa stanowią o związku emocjonalnym łączącym domowników.

Jakość związków rodzinnych wywiera głęboki i istotny wpływ na rozwój psychiczny dzieci. Rodzina, która jest zdolna do wykonywania konsekwentnie i z powodzeniem swych rodzicielskich zadań, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i więzi każdemu ze swoich członków. Nadaje sens ich zamierzeniom, kierunkom działania, osiągnięciom i daje poczucie własnej wartości. Dla dziecka rodzina jest niezwykle ważna, ponieważ stanowi pomost między nim, a otaczającą rzeczywistością. W przypadku dezorganizacji role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi.

Przemoc domowa może być skutkiem, ale również i przyczyną istniejących dysfunkcji w rodzinie. Współczesne rodziny coraz częściej dotyczą różnego rodzaju kryzysy, znamienne w skutkach i raniące najmłodszych członków rodziny. Mogą one przybierać różnorodne formy, m. in.:

- alkoholizm, uzależnienie od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
- hazard,
- choroba psychiczna w rodzinie,
- śmierć w rodzinie,
- długotrwałe bezrobocie, trudna sytuacja finansowa i mieszkaniowa rodziny,
- zaburzone relacje w małżeństwie i pojawiająca się przemoc fizyczna lub/i psychiczna, maltretowanie i wykorzystywanie seksualne,
- opuszczenie dzieci (nieobecność fizyczna i emocjonalna rodzica),
- niski poziom kompetencji rodzicielskich mogący przejawiać się w czynnym odrzucaniu i dewaluacji dziecka,
- wykorzystywanie dziecka przez dorosłego do zaspokajania swoich potrzeb emocjonalnych (np. czynienie z niego powiernika spraw dorosłych, tworzenie koalicji z dzieckiem przeciw drugiemu rodzicowi, mogące występować w trakcie separacji czy rozvodu rodziców),
- stawianie nieadekwatnych do rozwoju i możliwości dziecka wymagań, infantylizowanie dziecka lub żądanie spełniania nadmiernych, perfekcjonistycznych oczekiwań,
- przerost sztywnych wymagań nad okazywaniem miłości i czułości,
- nadopiekuńczość i nadmierna kontrola.

Występowanie dysfunkcji w rodzinie naraża dziecko na stres. Największe działanie traumatyczne na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka ma m. in. alkoholizm i narkomania rodzica, występowanie zjawiska przemocy domowej, wykorzystywanie dziecka oraz jego zaniedbywanie. Zgodnie z systemową koncepcją rodziny zmiana zachodząca w którymkolwiek z jej elementów ma wpływ na wszystkie pozostałe. Pojawienie się patologii w rodzinie powoduje kryzys, który zakłóca ustalony w rodzinie porządek. Kolejni członkowie rodziny zostają wytrąceni ze stanu równowagi. Reagowanie w sposób, które dotychczas się sprawdzało nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Rozpoczyna się poszukiwanie nowych „strategii” i ról, które pozwoliłyby tę równowagę przywrócić.

Przemoc domowa jest najgorszym rodzajem dysfunkcji, ponieważ sprawcą jest najbliższa osoba – członek rodziny, a naturalnym środowiskiem życia człowieka jest właśnie rodzina. To właśnie w niej człowiek rodzi się, wychowuje, dojrzewa i w niej kształtuje własną osobowość. Nie zawsze jednak to środowisko spełnia należycie swoje podstawowe funkcje. Nie dla wszystkich dom rodzinny jest azylem, w którym panuje miłość, ciepło, bezpieczeństwo i wzajemne zaufanie. Dlatego też potrzebujemy zaplanowanych, właściwie zorganizowanych i ciągle udoskonalanych programów, których realizowanie powinno przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez gminy i powiat. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową (art. 6 ust. 3 pkt 2 – ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Dz. U. z 2023 r. poz. 535) jest zadaniem własnym powiatu.

Program jest nieodłączną częścią Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016-2025, w której jednym z głównych celów strategicznych jest tworzenie sprawnego systemu zapobiegania kryzysom rodziny oraz wsparcie dziecka i rodziny. Program ten skierowany jest do instytucji i organizacji pozarządowych obejmujących swoimi działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, ale również do lokalnej społeczności, a głównie do osób doświadczających przemocy.

Program profilaktyczny koreluje z następującymi programami:

- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023;
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kolneńskim na lata 2016-2025;
- Program Pomocy Społecznej i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu w Województwie Podlaskim na lata 2019 – 2023;
- Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Podlaskim na lata 2019-2023.

II. Cele, zadania, realizatorzy, terminy i wskaźniki realizacji programu.

Cel główny				
Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy wśród Dzieci i Młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2021-2025 oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Kolneńskim				
CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	ZADANIA PROGRAMU	REALIZATORZY/ PARTNERZY PROGRAMU	TERMIN REALIZACJI PROGRAMU	WSKAŹNIKI PROGRAMU
Profilaktyka i edukacja dzieci, młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Organizowanie: spotkań otwartych dla dzieci i młodzieży w celu poszerzenia wiedzy z tematyki przemocy domowej i możliwości rozwiązywania konfliktów w rodzinie	– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie, – Szkoły, – Komenda Powiatowa Policji w Kolnie, – Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w powiecie kolneńskim, – Centrum Usług Społecznych w Stawiskach, – Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna w Kolnie, – Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w powiecie kolneńskim, – Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Kolnie.	Jeden raz w roku.	Liczba spotkań.

Ochrona oraz wsparcie dla dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą domową.	Organizowanie konkursów tematycznych dla dzieci i młodzieży, promujących właściwe postawy prorodzinne i prospołeczne.	Partnerzy: - szkoły, - Gminne Centra Kultury.	Czwarty kwartał roku.	Liczba organizowanych konkursów. Liczba uczestników konkursów.
	Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin doświadczających przemocy domowej: prawne, psychologiczne, socjalne, rodzinne.	- Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, - Centrum Usług Społecznych w Stawiskach, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie, - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Kolnie, - Zespoły Interdyscyplinarne w powiecie kolneńskim.	Zadania o charakterze ciągłym, w zależności od potrzeb.	Liczba udzielonych porad.
	Rozpowszechnianie ulotek/broszur promocyjnych z tematyki prewencji lub interwencji kryzysowej lub sposobów reagowania na przemoc domową.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.	Zadania o charakterze ciągłym, w zależności od potrzeb.	Liczba rozpowszechnionych materiałów.
	Wsparcie psychologiczne, terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą oraz doświadczających przemocy domowej.	- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Kolnie, - Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Kolnie	Zadania o charakterze ciągłym, w zależności od potrzeb.	Liczba osób, którym udzielono porad.
	Zapewnienie noclegu ofiarom przemocy.	- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia	Zadania o charakterze	Liczba osób dorosłych

		dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Kolnie	ciągłym, w zależności od potrzeb.	korzystających z całodobowego schronienia (w tym dzieci).
Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Organizowanie: szkoleń, spotkań, zajęć, warsztatów dla pracowników instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	–Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie, –Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, - Centrum Usług Społecznych w Stawiskach, –Komenda Powiatowa Policji w Kolnie, –Zespoły Interdyscyplinarne w powiecie kolneńskim, –Placówki oświatowe w powiecie kolneńskim.	W zależności od potrzeb.	Liczba szkoleń/spotkań.

Zadaniem Programu Profilaktyczno-Edukacyjnego jest ograniczenie skali jak też skutków przemocy domowej i zmiana w świadomości społecznej mitów oraz stereotypów na temat przemocy domowej, w szczególności tych, które wykorzystywane są jako argument do stosowania przemocy, albo do jej usprawiedliwiania, ukrywania czy bagatelizowania.

III. Zakładane rezultaty programu.

1. Zdobyć wiedzę z tematyki przemocy domowej i możliwości rozwiązywania konfliktów.
2. Uzyskanie świadomości właściwych postaw prorodzinnych i prospołecznych.
3. Wzrost świadomości społecznej na temat możliwości uzyskania wsparcia i pomocy ze strony instytucji pomocowych.
4. Wzrost poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą domową.
5. Podniesienie kompetencji zawodowych wśród pracowników specjalizujących się w pomocy rodzinom.
6. Zafunkcjonowanie w świadomości lokalnego społeczeństwa zagrożeń dla rodziny, wynikających ze zjawiska przemocy.
7. Zaistnienie pozytywnych zmian w zachowaniach dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową oraz uwikłanych w przemoc domową.

IV. Monitoring i ewaluacja.

Monitorowanie i ewaluacja Powiatowego Programu Profilaktyczno-Edukacyjnego dla Dzieci i Młodzieży w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową w Powiecie Kolneńskim na lata 2021-2025, odbywać się będzie na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonania zadań

określonych w programie. Informacje te będą przedkładane Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu dotyczącym działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.

Uzasadnienie

W dniu 9 marca 2023 r. uchwalono ustawę: o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz pozostałych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). W/w ustawa wprowadziła zmianę nazewnictwa tj. z : „ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na „ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej”.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych powiatu należy w szczególności: opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową”.

Mając na uwadze powyższe uchyla się uchwałę Nr XXVI/216/21 Rady Powiatu Kolneńskiego z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Profilaktyczno-Edukacyjnego dla Dzieci i Młodzieży w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Kolneńskim na lata 2021-2025 wraz z załącznikami.

Zgodnie z aktualnymi przepisami przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Profilaktyczno-Edukacyjny dla Dzieci i Młodzieży w Rodzinach Zagrożonych Przemocą Domową w Powiecie Kolneńskim na lata 2021-2025”.